ולשאת ולספחת 6 ואין שאת אלא לשון גבוה וולשאת ולספחת

שנא' יועל [כל] ההרים הרמים ועל [כל] הגבעות

הנשאות ואין ספחת אלא מפילה שנאמר

מפחני נא אל אחת הכהונות לאכל פת לחם

"א"ר יהושע בן לוי בא וראה כמה גדולים

נמוכי הרוח לפני הקב"ה שבשעה שבית

המקדש קיים אדם מקריב עולה שכר עולה

בידו מנחה שכר מנחה בידו אבל מי שדעתו

שפלה מעלה עליו הכתוב כאילו הקריב כל

הקרבנות כולם שנאמר זבחי אלהים רוח

נשברה ולא עוד אלא שאין תפלתו נמאסת

שנאמר ילב נשבר ונדכה אלהים לא תבזה

מואמר ריב"ל אכל השם אורחותיו בעולם הזה מ

זוכה ורואה בישועתו של הקב"ה שנאמר

ושם דרך אראנו בישע אלהים אל תקרי

(6) ושם אלא ושם דרך: [כיצד מקנא לה

כו']: הא גופא קשיא אמרת אמר לה בפני

שנים אל תדברי עם איש פלוני זה אלמא

דבור סתירה הוא והדר תני דיברה עמו עדיין

מותרת לביתה ומותרת לאכול בתרומה

אלמא דבור לא כלום הוא אמר אביי יהכי

קאמר אל תדברי ודברה אל תדברי ונסתרה

י (ולא כלום) אל תסתרי ודברה עמו עדיין

מותרת לביתה ומותרת לאכול בתרומה

נכנסה עמו לבית הסתר ושהתה כדי מומאה

אסורה לביתה ואסורה לאכול בתרומה:

ואם מת חולצת: אמאי תתייבם נמי יבומי

אמר רב יוסף אמר קרא 10יצאה מביתו

והלכה והיתה לאיש אחר לאיש אחר ולא

ליבם א"ל אביי אלא מעתה חליצה נמי לא

תיבעי א"ל אילו איתיה לבעל מי לא בעיא

גם השתא גמי תיבעי חליצה ואית דאמרי

אמר רב יוסף רחמנא אמר ויצאה מביתו

והלכה והיתה לאיש אחר דלא ליםתריה

לביתיה ואת אמרת תתייבם נמי יבומי

אמר ליה אביי אלא מעתה לאחר לא

תינשא דלא תיסתריה לביתיה אמר ליה

בב א מיי׳ פ״א מהלי דעות הלכה ד: בג ב מיי׳ פ״א מהלי סוטה הלכה ד ה סמג עשין נו טוש״ע אה״ע מי׳ קעח סעיף ו:

תורה אור השלם וְלַשְּׂאֵת וְלַסַפַּחַת וְלַבֶּהֶרֶת: ויקרא יד נו 2. וְעַל כְּל הֶהְרִים הָרְמִים וְעַל כְּל הַגְּבְעוֹת הַגָּשְׁאוֹת: ישעיהו ב יד 3. וְהָיָה כָּל הַנּוֹתְר בְּבֵיתְרְּ יָבוֹא לְהִשְׁתַחֲוֹת לו לאגורת כסף וככר לְּחֶם וְאָמֵר סְפְּחֵנִי נָא אֶל אַחַת הַבְּהְנוֹת לֶאֶכֹל פַּת לְחָם: שמואל א ב לו ְּלֶהָם: שמואלא ב לוּ 4. זְבְחֵי אֶלֹהִים רוּחַ נִשְׁבָּרָה לָב נִשְׁבָּר וְנִדְכָּה אַלהים לא תבוה:

חהלים וא ימ חהלים וא ימ זורים נאים. 5. זבֵח תוֹדָה יְכַבְּדְנְנִי וְשָׁם דֶּרֶךְ אַרְאָנּוּ בְּיֵשְׁע אֱלֹהִים: תהלים נכג אֱלֹהִים: 6. וִיִצאָה מִבֵּיתוֹ וִהָּלְכָה ָוֹהְיְתָה לְאִישׁ אַחר:

הא גופא קשיא. תימה לרבי אמאי לא נקט הכא לישנא דריש מס' מכות (דף ב.) כילד העדים נעשים זוממין כילד חין העדים נעשים זוממין מבעי ליה הכא נמי הוה ליה למימר הכי כילד מקנא לה כילד אין מקנא לה מבעי ליה והתם מתרץ שפיר אבל הכא אפילו לפי

התירוץ הוה ליה למיתני כילד אין מקנא לה ונראה דלהכי לא פריך הכא משום דמני למימר אל תדברי דרישא פירושו סתירה דהיינו קינוי גמור ואתי שפיר לישנא דכילד מקנא לה ולא קשיא מידי אלא רישא לסיפא וה״פ הכא אלמא פירוש דמתני׳ דדיבור סתירה הוא מדקתני כילד מקנא ולשון נקי הוא כדתנן בפרק קמא דכתובות (דף יג.) ראוה מדברת ומפרש בגמ' מאי מדברת נסתרה א"כ תיהשי סיפא דהתני דיברה עדיין מותרת לביתה ואי פירוש דדיבור דמתניתין סתירה אמאי מותרת אלא דיבור ממש הוא ולפי הירושלמי משמט דבעי לתרולי דדיבור דרישה סתירה אלא דנקט לשון נקי והכי איתא התם סוף דבר שתדבר עמו הא אם נסתרה עמו ולא דברה אין סתירתה כלום פירוש בתמיה דבורה אתא מימר לך אפי׳ דברה עמו ולא נסתרה עדיין מותרת לביתה לשון נקי הוא מתני׳ פי׳ דיבור דרישא לשון נקי מיהו דסיפא אית לן למימר על כרחך . דיבור ממש:

מפרק האשה שנפלו לה נכסים (כתובות דף פא.) בשמעתין דשומרת יבם דפריך התם והא בעינן לכשתנשאי לאחר תטלי מה שכתוב ליכי אמר רב אשי יבם כמו אחר דמי דלענין לשון תנאי ב"ד שוייה כאחר אבל באחר דקרא אין האח בכלל והכי נמי משמע בפרק אין מקדישין (ערכין דף כה:) דקתני אם

לאחר ולא ליבם. אין להקשות

מכר את השדה לאיש אחר לאחר ולא לבן או אינו אלא לאחר ולא לאח כשהוא אומר איש הרי אח אמור הא מה אני מקיים לאחר לאחר ולא לבן דמשמע טעמא דכחיב איש הא לאו הכי לא הוי את בכלל אחר וכ"ש גבי יבם דבא מכח נשואי אחיו דלאו אחר הוא והכי אמרינן נמי בפ"ק דקידושין (דף יג:) אמר קרא פן ימות במלחמה ואיש אחר יקחנה מתקיף לה רב שישא בריה

דרב אידי אימא מאן אחר יבם ומשני דיבם לא מקרי אחר ש אבל קשיא מפרק האומר (קדושין דף סו:) דנפקא לן מהכא בפרק האומר דלא תפסי קדושין באחות אשה אימר דאינטריך קרא דוקא ליבם משום דרמיא עליה ליבומי כדאמרי׳ בשמעתין ואכתי אחות אשה שו משום דרמיא עליה ליבומי מנלן ועוד תקשה דהכא אע"ג דכתיב איש אחר ממעטינן יבם ובערכין מרבינן יבם מאיש וממעטינן בן מאחר וא"ת מאיש ממעטינהו בפ" האומר (ג"ז שַם) קרובים ומלאחר יבם סוף סוף ואיש אחר יקחנה מאי דרשת ביה: לאחר ולא ליבם. אי קשיא והא האי קרא בסוטה ודאי ע"י עדים כתיב דילפינן דבר דבר מממון בסוף מסכת גיטין (דף ל.) וסוטה ודאי אמר בפ"ק דיבמות (דף יא:) דפטורה בלא חלילה

משום דכתיב בה טומאה כעריות תריץ דלאחר לא אינטריך למיכתב אלא ליולאת משום סתירה כיון דנפקא לן סוטה ודאית מטומאה דכתיב בה: אידו איתיה לבעל מי לא בעיא גמ. הקשה רבי בשם ר׳ אברהם בר מרדכי ז״ל והא סוטה ודאית ואיילונית היכא דהכיר בה ואשת סרים דבעו גט מבעל היכא דאימיה ואפ״ה פטורות מיבם בלא חליצה ויש לחרץ סוטה ודאית לא דמיא להכא (י) כיון דטומאה סתם הרי היא כערוה גמורה דגזירת הכתוב הוא דפטורות ואשת סריס ואיילוגית היכא דאימיה לבעל שרו ליה ואפ״ה אימעוט בפ״ק דיבמות °מדין יבום דלא לריך בהו כלל אבל סוטה ספק לא אימעוט אלא גבי איסורא דבעל וקמשמע לן קרא כיון דבא מכח נשואי אחיו הרי הוא במקום בעל דאסורה לו ליבם אבל חלילה בעיא:

דלא ליסתריה לביתיה ואת אמרת תתייבם גפי יבופי. רבינו חננאל הטעים דבריו ופירש ורחמנא אמר אשר לא יבנה לבנות ולא לפחור:

ולשחת ולספחת. על ידי שמנשה עלמו בה לידי ספחת שחינו עיקר באנשים אלא נספח וטפל: טפילה. דבר שאינו חשוב בעלמו אלא נטפל באחרים: ספחני נא. אספני נא. (כ) בנבואת בית עלי משתעי קרא אעמיד כהנים גדולים אחרים שיוליאו את כהני זרעך מגדולתם וילטרכו

לבקש מהם לאוספם ולקולטם אצלם: אל אחם הכהונות. באחת מן המשמרות: שכר עולה בידו. ולא שכר קרבן אחר: ובחי. כל הזבחים במשמע: השם אורחוסיו. מחשב הפסד מלוה כנגד שכרה: ס (אמר לה בפני שנים אל מדברי עם איש פלוני ודברה עמו. שלא ביחוד: עדיין מוחרת לביחה. לשמש. ביתה לשון תשמיש הוא: אסורה לביתה ואסורה לאכול בתרומה. עד שתשתה. ולקמן בפ׳ כשם שהמים בודקין (דף כת.) יליף מונטמאה ונטמאה שלש פעמים אחד לבעל ואחד לבועל ואחד לתרומה: ואם מת בלא בנים. עד שלא השקה: חוללם ולא מסייבמם. בגמרה מפרש טעמה): הה גופה קשיא אמרת כילד מקנא לה אמר לה בפני שנים כו'. קס"ד אמר לה כו' היינו פירושה דכילד מקנה לה המר לה בפני שנים כו' ואשמועינן דוהו הקינוי: אלמא דיבור סתירה היא. אפי׳ מדברת עמו בשוק סתירה חשיב לה מדקאמר זה הקינוי דאי לאו דסתירה הוא ולא מיתסרא בה מאי קינוי איכא ולמה לי דמתרה בה: והדר סני. דכי עברה על התרחתו ודברה עמו מותרת לביתה: אמר אביי הכי קאמר. אמר לה לאו פירושא דכינד מקנא לה הוא אלא תרתי קתני וה"ק אמר לה אל תדברי ונסתרה או דברה אע"פ שעברה על קינוייו אלל דיבור או אם דברה עמו אחר הינוי גמור דאל תסתרי עדיין באחת משתי אלו מותרת לבעלה אבל עברה על קינוייו אצל סתירה כגון שאמר לה אל תסתרי ונכנסה עמו לבית הסתר כו': ויצחה מביסו. לעיל מיניה כתיב כי מנא בה ערות דבר וגו' וינאה מביתו וגו' לאיש אחר למה לי למכתב אי למשרייה לאנסובא על ידי גט כריתות לכתוב וילאה מביתו והיתה לאיש למה לי למכתב לאחר אלא למעוטי יבמה היכא דלא גרשה בעל

אחר שמנא בה ערות דבר והכי

משתמעי קראי כי מלא בה ערות דבר יגרשנה בספר כריתות וילאה מביתו כלומר ובכל לד שתלא מביתו בין ע"י גירושין בין ע"י מיתה אם באת לינשא לאיש אחר מנשא ולא ליבם שאינו אחר אלל נשואין של זו שמכח נשואי ראשון היא נזקקת לו: אי הכי חלילה נמי לא חיבעי. דהא פטרה רחמנא ושרייה לחיש אחר בכל ענין שתנא מביתו אחר שנמנא בה ערות דבר: אינו איסיה לבעל. מי משתריא בלא גט הא כתיב וכתב לה ספר כריתותי אפי' מצא בה ערות דבר כריתות בעיא השתא נמי בעי' חליצה דיבם במקום בעל קאי: אים דאמרי. דהכי שני רב יוסף לעיל רחמנא אמר כו׳ לוה לבעלה לגרשה מביתו כשמלא בה ערות דבר כי היכי דלא תיסתרי׳ לביתיה כדאמר לעילי זנותא בביתא כי קריא לשומשמא:

א) [שבועות ו:], ב) פנהדרין מג: ע"ש, ג) מ"ק ה, ד) ס"א ל"ג, ב) כפול הוא ל) ט מיל ג, ט) לפול טומ במתני', ו) [דברים כד], 1) [דף ג:], ה) [ועיין חום׳ קידושין יג: ד״ה חדח וחוס׳ כתובות פא. ד״ה יבס], ע) עי׳ רש״א, י) [דף יב. וכל.],

הגהות הב"ח (א) גמ' אל תקרי ושם. נ"ב ושם בסי"ן כמו מי שם פה לאדם פירושו ששם דרכו בדרכי השם אל תקרי ושם בסי"ן אלא בשי"ן מענין שומת ב"ד: (3) רש"י ד"ה ספחני וכו' נא (בנבואת) מו"מ ונ"ב ס"ל בגזירת: (ג) תום' ד"ה לאחר וכו' דוקא ליבס כדאמרי' בשמעתין כל"ל ותיבות בשתעמין כניינ ותיכות משום דרמיא עליה ליבומי נמחק: (ד) ד"ה אילו וכו' לא דמיא להכא דכיון דטומאה כתיב בה הרי היא כערוה גמורה וגזירת וכו' ואפ"ה בפרשת יבמין מדין:

מוסף רש"י

זבחי. לשון רכיס משמע (סנהדרין מג:). לא תבזה. אין דרכך לפומו (שם). כל השם אורחותיו. המחשב הפסד מלוה כנגד שכרה ושכר עבירה כנגד הפסידה, ושם כמו שמין